

ગર્ભનાળના લોહીમાંથી લોહીલા સ્ટેમસેલ

ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરીને થેલસેમિયાના દર્દીને જીવતદાન

અન્ય રોગ

સેથીલકુમાર અને તેમના પરિવારના ચહેરા ઉપર ઘણા સમય પછી સ્મિત દેખાયું હતું. આ હસતા ચહેરાનું કારણ એ હતું કે તેમની આઠ વરસની દિકરી થામીરભરૂણી ઉપર ગર્ભનાળના લોહીમાંથી મેળવેલા સ્ટેમલેસનું સફળ આરોપણ થઈલ શક્યું હતું. તેમની દીકરી છેલ્લા સાડા છ વરસથી થેલસેમિયાની ઘાતક બિમારીનો

ભોગ બની હતી અને દર મહિને અનેક દવાઓ લેવાની તથા લોહી ચઢાવવાની પીડાજનક પ્રક્રિયામાંથી પસાર થવું પડતું હતું. ગર્ભનાળના લોહીમાંથી મેળવેલા સ્ટેમલેસ એમની દિકરીના શરીરમાં ટ્રાન્સપ્લાન્ટ થતાં તેને નવું જીવન મળ્યું હતું અને લોહી ચઢાવવાની પીડાદાયક પ્રક્રિયામાંથી મુક્ત મળી હતી.

દુનિયાભરમાં થેલસેમિયાને અતિઘાતક જીનેટીક રોગ ગણવામાં આવે છે. આ રોગને કારણે લોહીમાંના લાલ કણ ઝડપથી નાશ પામે છે અને દર્દી ગંભીર પ્રકારના

એનીમિયાનો ભોગ બને છે. આ રોગની અસર દર્દીના જન્મના એક માસ પછી શરૂ થઈ જાય છે. આથી દર્દીને દર મહિને લોહી ચઢાવવું પડે છે. જો આવી સારવાર આપી શકાય નહીં તો અતિશય એનિમિયાને કારણે અપૂરતા વિકાસ તથા ઘણી શારીરિક બિમારીઓનો ભોગ બનવું પડે છે તથા દર્દીના જીવવાની શક્યતા ઘટતી જાય છે.

નવજાત બાળકની ગર્ભનાળનું લોહી થેલસેમિયાના દર્દીના લોહી સાથે મેચ થવાની રપ ટકા શક્યતા રહે છે તથા આંશિક મેચ થવાની”
અનુસંધાન પાના નં.૬ ઉપર

અનુસંધાન પ નુ ચાલુ...

૫૦ ટકા શક્યતા રહે છે. વધુમાં નવજાત બાળકના લોહીના કારણે ડોનર રીજેક્ટ થવાની શક્યતા ઘટે છે. પરિવારની વ્યક્તિના લોહીમાંથી લીધેલા સ્ટેમલેસ આરોપિત કરાય તો વધુ સારાં પરિણામો પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

થામીરભરૂણીના સારવાર કરતા ડૉ. રેવતી રાયે શરૂઆતમાં દવા દ્વારા દર્દીના શરીરમાં લોહ તત્વ ઘટાડવા પ્રયાસ કર્યો. તેમણે સેંથીલ કુમાર અને તેમનાં પત્નીને ગર્ભધારણની સલાહ આપી અને ગર્ભનાળના લોહીનું બેકીંગ કરવા સૂચવ્યું. પ્રસુતિ પહેલાં કરાયેલા ટેસ્ટમાં એ બાબતની ખાત્રી થઈ ગઈ હતી કે નવા જન્મનારા બાળકને થેલેસેમીયા નથી.

વ્યવસાયે સુથાર એવા થામીરભરૂણીના પિતા સેંથીલકુમાર કહે છે કે, મારી દિકરી જ્યારે દોઢ વરસની થઈ ત્યારે મને એની આ બિમારીની મને જાણ થઈ. અમારા માટે સારવારનો ખર્ચ ઉપાડવો ઘણો મુશ્કેલ હતો. અમે અનેક સંસ્થાઓ ઉપરાંત લાઈફસેલ ઈન્ટરનેશનલનો નાણંકીય સહાય માટે સંપર્ક કર્યો. લાઈફસેલે મારા દિકરા પુંગજેન્ડીના ગર્ભનાળના સ્ટેમલેસ તેમના ચેન્નાઈમાં આવેલા સેન્ટર ખાતે વિનામૂલ્યે સાચવવાની સગવડ કરી આપી. ડૉક્ટરોના માર્ગદર્શન તથા લાઈફસેલની સહાયથી પુંગજેન્ડી તેની બહેનનો જીવ બચાવવામાં મદદરૂપ થઈ શક્યો. હું મારા મિત્રો, તબીબો. શુભેચ્છકો તથા મને વિવિધ તબક્કે નામી-અનામી રક્તદાતાઓનો આભારી છું.

આ કેસને સમજાવતાં ડૉ. રેવતી રાયે જણાવ્યું કે 'ગર્ભનાળમાંથી લીધેલા સ્ટેમલેસને ચોક્કસ વાતાવરણમાં એક વરસ સુધી સાચવી રાખવામાં આવ્યા હતા. અમને એચએલએ ટેસ્ટમાં જાણવા મળ્યું કે બંને બાળકોના સ્ટેમલેસ મેચ થાય છે. હવે આગળની સારવાર શક્ય છે. અમે પહેલું કામ એ કર્યું કે જે બોનમેરો સેલ્સ ઉપર કેમો થેરાપી કરાઈ હતી તેનો નાશ કરી નાખ્યો. એ પછી દાતાના સ્ટેમલેસ દર્દીના શરીરમાં ઉતારાયા. આ પ્રક્રિયામાં કોઈ શસ્ત્રક્રિયાની જરૂર પડતી નથી.'

માર્ચ-૨૦૦૯ માં ડૉ. રેવતી રાયે એપોલો હોસ્પિટલમાં સ્ટેમલેસનું ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન કર્યું અને થામીરભરૂણી થેલસેમીયાથી મુક્ત થઈ શકી. તેના ભાઈની ગર્ભનાળના લોહીમાંથી તથા ગર્ભનાળના લોહીમાં અપૂરતા સ્ટેમલેસ હોવાથી બોનમેરોમાંથી સ્ટેમલેસ લઈને આરોપિત કરાય હતા.

થામીરભરૂણીએ ઓપરેશન પછી કહ્યું કે 'જ્યારે લોહી ચઢાવવા સોય દાખલ કરાતી ત્યારે મને અસહ્ય વેદના થતી હતી. ઘણીવાર તો નસ પકડાતી પણ ન હતી. આ હાલતનો મારે દર મહિને સામનો કરવો પડતો હતો.'

લાઈફસેલ ઈન્ટરનેશનલ પ્રેસીડેન્ટ અને એક્ઝીક્યુટીવ ડીરેક્ટર મયુર અભયા જણાવે છે કે, થામીરભરૂણીના થેલસેમીયા સામેનાં સંઘર્ષમાં સહયોગ આપવા બદલ અમે સેંથીલકુમાર તથા તેમના પરિવારના ખૂબ જ આભારી છીએ. થેલસેમીયા જેવા ઘાતક રોગનો ભોગ બનોલો હજારો પરિવારો માટે આ કિસ્સો આશાનું કિરણ બની જશે. અમને એ બાબતનો સંતોષ છે કે લાઈફસેલ એક બાળકનો જીવ બચાવવામાં સહાયરૂપ બન્યું. આ સકસેસ સ્ટોરીના હિસ્સો બનવાનો અમને આનંદ છે.

ભારતમાં દર વરસે થેલસેમીયા મેજર ધરાવતા ૧૦,૦૦૦ બાળકો જન્મે છે. થેલસેમીયા ધરાવનાર દર દસમાંથી એક વ્યક્તિ ભારતમાં વસે છે. સ્ટેમલેસ ઉદ્યોગમાં ક્રાન્તિકારી વિકાસના પરિણામે થેલસેમીયા અને હ્યુકેમીયા જેવા ઘાતક રોગોની સંપૂર્ણ સારવાર શસ્ત્રક્રિયા વગર શક્ય બની છે તે ઘણી સારી બાબત છે.